

Świat fizyki

Podręcznik dla uczniów gimnazjum

Część 2

Pod redakcją Barbary Sagnowskiej

Kraków 2010

ZamKor

Autorzy:

Barbara Sagnowska, Maria Rozenbajgier, Ryszard Rozenbajgier,
Danuta Szot-Gawlik, Małgorzata Godlewska

Konsultacje merytoryczne:

Adam Kleiner, Jadwiga Salach

Korekta językowa:

Agnieszka Kochanowska-Sabljak

Rysunki:

Katarzyna Mentel

Zdjęcia:

Łukasz Opaliński

Zdjęcia na stronie 118 dzięki uprzejmości firmy AARSLEFF

Projekt okładki i układu typograficznego:

Joanna Wypiór

**„Podręcznik dopuszczony do użytku szkolnego przez ministra
właściwego do spraw oświaty i wychowania i wpisany do wykazu
podręczników przeznaczonych do kształcenia ogólnego do naucza-
nia fizyki, na podstawie opinii rzeczoznawców: mgr Anny Hartleb,
prof. dr. hab. Włodzimierza Zycha, dr Henryki Kaczorowskiej.**

Etap edukacyjny: III

Typ szkoły: gimnazjum

Rok dopuszczenia: 2010.”

Numer ewidencyjny w wykazie: 11/2/2010

© Copyright by ZamKor P. Sagnowski i Wspólnicy sp. j.
ul. Tetmajera 19, 31-352 Kraków
tel.: (12) 623 25 20
faks: (12) 623 25 24
e-mail: zamkor@zamkor.pl
www.zamkor.pl

ISBN 978-83-60793-69-5 (całość)

ISBN 978-83-60793-46-6 (część 2)

Druk i oprawa:

P.W. STABIL, tel.: (12) 410 28 20

Podręcznik wydrukowano na „przyjaznym” papierze
www.przyjaznypapier.pl

Spis treści

5. Siły w przyrodzie	5
5.1. Rodzaje i skutki oddziaływań	6
5.2. Wypadkowa sił działających na ciało. Siły równoważące się	14
5.3. Pierwsza zasada dynamiki Newtona	22
5.4. Trzecia zasada dynamiki Newtona	29
5.5. Siła sprężystości	35
5.6. Siła oporu powietrza i siła tarcia	39
5.7. Siły parcia	48
5.7.1. Siła parcia cieczy i gazów na ścianki zbiornika. Ciśnienie hydrostatyczne	48
5.7.2. Siła wyporu	60
5.7.3. Siła nośna	75
5.8. Druga zasada dynamiki Newtona	78
5.9. Jeszcze o siłach działających w przyrodzie	88
Repetytorium część 5	94
Sprawdź swoją wiedzę	98
Wprawki egzaminacyjne	102
6. Praca, moc, energia mechaniczna	103
6.1. Praca mechaniczna	104
6.2. Moc	111
6.3. Energia mechaniczna	114
6.4. Energia potencjalna i kinetyczna	121
6.5. Zasada zachowania energii mechanicznej	131
6.6. Dźwignia jako urządzenie ułatwiające wykonanie pracy	138
Repetytorium część 6	146
Sprawdź swoją wiedzę	148
Wprawki egzaminacyjne	150

7. Przemiany energii w zjawiskach cieplnych	151
7.1. Energia wewnętrzna i jej zmiana przez wykonanie pracy	152
7.2. Ciepły przepływ energii	158
7.3. Zjawisko konwekcji.	162
7.4. Ciepło właściwe	166
7.5. Przemiany energii w zjawiskach topnienia i parowania.	173
Repetytorium część 7	186
Sprawdź swoją wiedzę	188
Wprawki egzaminacyjne	190
8. Drgania i fale sprężyste	191
8.1. Ruch drgający.	192
8.2. Wahadło. Wyznaczanie okresu i częstotliwości drgań	199
8.3. Fala sprężysta	202
8.4. Dźwięki i wielkości, które je opisują	208
Repetytorium część 8	222
Sprawdź swoją wiedzę	224
Wprawki egzaminacyjne	226
Odpowiedzi do zadań	227
Podręczny poradnik matematyczny	237